

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din

UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

II. LETO

Murska Sobota, 18. junija 1933.

ŠTEV. 25

Pakt štirih in Mala antanta

Države, katere želijo, da se stanje ustvarjeno z mirovnimi pogodbami, spremeni, skušajo to spremembo doseči z vsemi mogočimi sredstvi. V ta namen je bil sestavljen načrt pogodbe, s katero naj bi se Anglija, Francija, Italija in Nemčija obvezale, da bodo vsa sporna vprašanja, ki obstojajo med evropskimi državami, sporazumno reševale. Ta načrt je torej nameraval omogočiti velesilam, da bi se lahko vmešavale tudi v razmere drugih držav in zlasti manjšim državam diktirale svojo voljo, kakor se je to vršilo pred več kot 50 leti na berlinskem kongresu, ko so velesile razpolagale z Balkanskimi državami kot z šahovskimi figurami. Toda od takrat je že preteklo pol stoletja, male države so postale godne ter si ne dajo več vsiliti volje velesil. Naša država, Čehoslovaška in Rumunija, združene v Mali antanti ali Mali zvezi, so se temu načrtu odločno uprle in njihov možati nastop je rodil uspeh. Velesile so morale kloniti in načrt o pogodbi štirih se je popolnoma spremenil. V tej pogodbi je sedaj baš nasprotno določeno, da namreč velesile ne morejo odločati o pravicah drugih držav. Ta pogodba, ki je prvotno hotela male države spraviti pod svoje tutorstvo, je dosegla sedaj baš nasprotno. Priznala je popolno enakopravnost malih držav. Ni torej več govora o tem, da bi n. pr. druge države spreminjale naše meje. Brez nas in proti nam se ne bo dalo ničesar več storiti.

Mala antanta je pa pri tej priliki tudi povdarila načelo, da mi nimamo ničesar izgubiti, kajti to, kar smo z mirovnimi pogodbami dobili nam gre po vseh postavah. Pri tej priliki se je zopet pokazala silna moč, katero ima Mala antanta v Evropi. Dalje je pa izkazala tudi Francija svojo zvestobo do naše države, kakor tudi do ostalih njenih zaveznikov. Ni se uklonila pritisku velesil, dokler ni bila prepričana, da pakt

štirih ni naperjen proti nobeni članici Male antante.

Zopet je uvidel ves svet, da je Mala antanta v zvezi s Fran-

cijo največji pobornik miru. Dokler bo ostala ta zveza trdna, bo vsak trud drugih držav brezuspešen, zanetiti v Evropi vojno.

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Dne 12. junija je narodna skupščina nadaljevala svoje zasedanje. Najvažnejša točka dnevnega reda je bila razprava gasilskega zakona. O zakonskem načrtu je v imenu skupščine poročal narodni poslanec g. Anton Cerer. Zakonski načrt predstavlja osnovo za enotno in sistematično organizacijo v naši državi in je sestavljen po najmodernejših načelih in izkustvih v drugih državah. Najvažnejše pri tem zakonu je, da bodo dana našemu gasilstvu tudi potrebna sredstva za izvajanje svojih nalog, predvsem pa možnost, da se ta dobrodelna organizacija razširi po vsej državi. Ministerstvo je že pristalo na vse mogoče olajšave, tako glede pošte, železnice, carine, trošarin, taks i. t. d. Vendar pa bo ostalo gasilstvo v rokah prostovoljnih organizacij, katerim bodo podrejene tudi industrijske, poklicne in obvezne čete. Narodna skupščina je sprejela zakonski načrt soglasno. — Poljedelski minister Dr. Tomašič je zahteval v parlamentu, da se zakonskemu načrtu o likvidaciji agrarnih odnošajev prizna nujnost. Tudi minister za agrarno reformo je utemeljeval ta predlog. Povdarjal je, da se je uveljavila agrarna reforma takoj po kraljevem man festu 1. 1919. ter se izvaja že 15 let, pa vendar še ni zaključena. Na rešitev čaka nad 200.000 agrarnih interesentov — t. j. skupno z družinami več kot en milijon državljanov, ki živijo v negotovosti. Na seji se je definitivno sprejel zakonski načrt o likvidaciji agrarnih odnošajev vsevernih krajev. — V Beogradu so pričeli razgovori o reviziji jugoslov. — avstrijske trgovske pogodbe. Predsednik avstrijske delegacije je Hermann v. Ploennies, avstrijski poslanik v Beogradu, predsednik jugoslovenske delegacije pa Dr. Milan Todorovič, profesor beograjske univerze. — Kakor znano je stopil 15. t. m. v veljavo nov občinski zakon, s katerim je bila izenačena občinska zakonodaja za vso državo. V smislu določb tega zakona se bodo morale v doglednem času izvršiti nove občinske volitve.

Prve občinske volitve se bodo vršile koncem julija ali v začetku avgusta v moravski in vardarski banovini, na jesen pa v ostalih banovinah, tako da bodo še v teku letošnjega leta izvedene občinske volitve po vsej državi.

Avstrija. Dne 12. junija je v Meidlingu vrgel neznanec bombo v židovsko draguljarno v dunajskem predmestju. Bomba je zahtevala tudi človeške žrtve. Predvsem je podlegel lastnik draguljarne in še neki neznanec, 8 oseb pa je bilo teško ranjenih. Lastnik se je ravno pogajal z nekim kupcem, ko je priletel v trgovino v papir zaviti predmet. Draguljar Butterweiss je prijel za predmet in ga hotel vreči skozi okno, pri tem pa je bomba eksplodirala in trgovca strašno razmesarila. Delo narodno-socialistične teroristične akcije je bržkone tudi atentat, ki je bil istega dne poskušen v kavarni borze. V kavarno sta prišla dva mladeniča. Po njunem odhodu so našli policisti kovčeg z eksplozivnimi predmeti. Peklenski stroj je bil strokovnjaško izdelan in samo previdnosti se je zahvaliti, da ni prišlo do eksplozije. — Atentati so bili izvršeni istega dne še v raznih mestih kakor v Inomostu, Gradcu in na Dunaju. V Inomostu je bil zadet od krogle v laket desne roke Dr. Steidl. Vest o atentatu na Dr. Steidla se je bliskoma raznesla po mestu ter povzročila veliko razburjenost. Policija in žandarmerija, ki sta zasledovala atentatorje, nista imela uspeha. — V Gradcu sta eksplodirali bombi tik Kirchdorfa. Bile sta pa primitivno izdelani in nista imele uspeha. Porušile sta cestno ograjo in poškodovale nekaj stebrov. Domnevajo pa, da je bila bomba namenjena štajerskemu deželnemu glavarju Dr. Rintelenu. Radi teh atentatov je policija zasedla narodno-socialistični dom in aretirala vse osebe v njem. — Začeli so spopadi med heinwehrovci in hitlerjevci. Narodni socialisti povsod izzivajo, a vlada izdaja energične ukrepe. Kakor je razvidno, je naša sosesa v notranjih bojih. Kaj bo iz tega nastalo, je danes težko govoriti.

Nemčija. Nek angleški časopis je objavil pred dnevi načrte, ki si jih je zasnoval Hitler, ki naj bi ustvarili „tretjo državo“, katera se naj bi raztezala preko vsega evropskega kontinenta in naj bi uresničila vsenemško gospodstvo v Evropi. — Francoski listi so objavili članek, ki navajajo zelo točne podrobnosti o tajnem oboroževanju Nemčije. Med drugim navaja podatke o organizaciji tako zване „motorizirane vojne“ in uporabe civilnega letalstva za vojaške namene. Pri tem se bavi tudi s kemičnimi sredstvi, ki se pripravljajo v Nemčiji. Članki zaključujejo s trditvami, da bo v dveh letih Nemčija zopet popolnoma oborožena.

Grčija. Prejšnji teden so neznanzi zločinci izvršili tudi atentat na nekdanjega voditelja grškega naroda Venizelosa. Predsednik vlade je prejel iz Malakasije brzojavko, da so našli avtomobil atentatorjev na Venizelosa. Atentatorji so avtomobil sežgali, da bi izbrisali sled za seboj. Preiskava je dognala, da je zapletena v zaroto policija.

Spremembe v občinskih upravah

Z odlokom kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani so se izvršile v navedenih občinah sledeče spremembe:

Mačkovci. Podžupan Bezec Janez in obč. odbornik Šostarec Štefan sta bila razrešena, a na njih mestu sta imenovana za podžupana sedanjí odbornik Gomboc Jožef, za odbornika pa Nemec Aleksander in Kerec Rudolf.

Vel. Dolenci. Razrešeni so bili mesta podžupan in občinskega odbornika Lajnšček Štefan, mesta obč. svetovalca Horvat Mihael in mesta obč. odbornika Ivanič Karol. Na njihova mesta so postavljeni za podžupana Singer Julij, trgovec, za svetovalca in odb. Fujs Štefan, za odbornika pa Tibola Franc.

Tropovci. Gider Janez je razrešen dolžnosti župana. Na njegovo mesto je kot župan imenovan Gabor Franc.

Martjanec. Norčič Janez je razrešen mesta obč. odbornika, na njegovo mesto je bil imenovan Vezir Geza posestnik in gostilničar.

Pužavci. Na mesto umrlega podžupana Kulič Aleksandra je bil imenovan za podžupana sedanjí odbornik Temlin Štefan, za člana občinskega odbora pa Zelezen Franc.

Dne 18. VI. 1933 javni nastop „Sokola“ v Murski Soboti

Konferenca v Londonu.

V ponedeljek, dne 12. t. m. so se zbrali v Londonu zastopniki 66 držav z namenom, da rešijo svet gospodarskega propadanja. Kolike važnosti je ta konferenca, se razvidi najbolj, da jo je otvoril sam angleški kralj z nagovorom v angleškem in francoskem jeziku. Tudi naša država je poslala tjakaj svoje zastopnike. Delegati se nahajajo pred težavno nalogo, polno odgovornosti. Saj 30 milijonov brezposelnih celega sveta upa, da je v Londonu in da jim bo konferenca dala dela in kruha. Zlasti poljedelske države, ki so s krizo tako hudo prizadete, upajo, da jim bo konferenca odprla meje industrijskih držav in da bodo mogle svoje poljske pridelke in živino po primernih cenah tjakaj prodajati.

Industrijske države so svojega kmeta začele ščititi s tem, da so na uvoz poljskih pridelkov naložile visoko carino. V mnogih slučajih so pa prepovedale vsak uvoz ali pa uvoz v zelo omejeni količini. S tem so dosegle višje cene v notranjosti države. Poljedelske države so seveda na to odgovorile s carinami na industrijske izdelke in začele pospeševati domačo industrijo. To je bil edino mogoč odgovor. Posledica je, da mora v industrijskih državah delavec živila plačevati zelo drago. Ker pa njihova industrija v poljedelske države ne more več toliko svojih izdelkov prodajati, se zapirajo tovarne in čim več delavcev je brezposelnih. S tem je pa na milijone ljudi v industrijskih državah primoranih stradati. Nasprotno pa poljedelske države ne vedo, kam naj bi svojimi pridelki. To babilonsko zmešnjavo hoče konferenca v Londonu odpraviti. Da-li se bo to posrečilo, je veliko vprašanje. Mnogi dvomijo na uspeh, ker ne verjamejo, da bodo velike države imele res dovolj dobre volje in razumevanja za poljedelske države, med katere spada tudi Jugoslavija. Ako bo konferenca končala brez uspeha, bomo pač morali industrijske izdelke kolikor mogoče sami izdelovati. S tem bomo mnogo našega prebivalstva zaposlili v industriji in jim v večji množini prodajali naše poljske pridelke. To bo sicer zahtevalo v začetku novih žrtev, katere pa bodo končno bogato poplačane.

Domovinstvo po novem zakonu o občinah.

Dne 16. junija 1933 stopi veljavo novi zakon o občinah, ki je razglašen v Služb. listu z dne 29. IV. 1933 pod števil. 229/35 in z njim nova določila o domovinstvu. Ta so v §§ 15-24, 141 in 142. Novi predpisi o domovinstvu so precej različni od dosedajšnjih in ker so važni ne samo za občinske funkcionarje, ki jih morajo v interesu občine dobro poznati, ampak tudi za privatnike in javne nameščence ter duhovnike, hočemo naše čitatelje z njimi seznaniti s posebnim ozirom na dosedaj v Prekmurju veljavni madžarski zakon. čl. XXII. iz 1886.

Domovinstvo, pristojnost ali zavičajnost imenuje novi zakon o občinah „članstvo občine“. Biti član občine pomeni tedaj imeti v občini domovinsko pravico. Prebivalec občine torej ni vedno tudi član občine. Član jugoslovanske občine je lahko samo državljani kraljevine Jugoslavije. Vsak državljani pa mora biti član kake občine. Članstvo v občini daje kakor dosedaj pravico do ubožne pomoči v sili in pravico do bivanja v občini. Izgubi se članstvo ene občine,

če se pridobi isto v drugi občini ali če se izgubi državljanstvo.

Po zakonu dobi žena možovo članstvo, maloletni zakonski otroci očetovo, nezakonski maloletni otroci materino, maloletni pozakonjeni otroci očetovo od dne rojstva, posvojeni maloletni otroci pa posvojiteljevo članstvo, najdenci dobe članstvo v občini, kjer so jih našli.

Državni uslužbenci in javni samoupravni uslužbenci kakor tudi duhovniki so po zakonu člani občine, v kateri je njih stalni službeni sedež, razven če izjavijo v roku treh mesecev od dne odločbe o izpremembi službenega sedeža, da obdržijo staro članstvo.

Po dosedaj veljavnem madžarskem domovinskem zakonu si javni nameščenci z namestitvijo razven učiteljev niso pridobila domovinstva v občini v kateri službujejo. Po novem zakonu pa se smatrajo za člane one občine, kjer imajo službeni sedež na dan, ko dobi ta zakon obvezno moč. Ako nočejo postati člani te občine, se lahko tekom 6 mesecev izjavijo za članstvo ene onih občin, kjer so že imeli domovinsko pravico.

V slučaju ločitve zakona (braka) je stopala ločena žena dosedaj nazaj v domovinsko zvezo občine, kjer je bila pristojna pred poroko, sedaj pa pridržijo članstvo v občini, kateri je pripadala, ko je bil zakon razveden. Če se pa zakon proglasi za neveljaven, se vrne žena kakor dosedaj v članstvo občine, kateri je pripadala pred poroko.

Po § 17 zakona o občinah je treba za sprejem v članstvo druge občine:

- 1.) da uživa prosilec častne pravice;
- 2.) da ni v sodni preiskavi ali pod obtožbo za dejanje, ki imajo za posledico izgubo častnih pravic;
- 3.) da more vzdrževati sebe in svojo družino.

Kdaj more prosilec vzdrževati sebe in svojo rodbino, zakon ne pove. Občine pa bodo ravnale pravilno, ako upoštevajo čl. 26 uredbe za izvrševanje zakona o državljanstvu (Ur. list od 8. II. 1929 št. 38/13), ki govori o dokazu možnosti vzdrževanja v svrhu pridobitve državljanstva. Tako bo se mogla občina zadovoljiti n. pr. z uradnim zdravniškim spričevalom, da je prosilec s telesnim ali duševnim delom sposoben za pridobivanje.

O sprejemu v članstvo občine odloča občinski odbor po svobodni oceni in če prosilec zavrne, ta nima pravice do pritožbe. Če pa so pri prosilcu izpolnjeni navedeni trije pogoji in biva ta v občini stalno najmanj 5 let, ga občina mora sprejeti v članstvo. Ako ga zavrne v tem slučaju, se lahko prosilec pritoži na sresko načelstvo.

§ 14 zak. čl. XXII. iz 1886 je dovoljeval občini pobiranje takse za prostovoljni sprejem v občinsko zvezo kakor tudi za slučaj pridobitve domovinstva molče po zakonu po § 10. Naš novi občinski zakon ne omenja take takse. Ker občina ne sme pobirati brez odobritve pristojne nadrejene oblasti nobenih taks in pristojbin, je jasno, da bo smela — vsaj v slučaju prostovoljne podelitve članstva — pobirati takso le, ako in koliko ji bo dovolila nadrejena oblast (v občinskem statutu ali z občinskim proračunom.)

Ali je možno, da po preteku 5 let, po katerih občina brezprikornemu prosilcu članstva ne more odreči, zahteva sprejem v članstvo tudi prejšnja domovna občina, kakor po avstrijskem zakonu, ni jasno, ker zakon nima tozadevne določbe. To bo pokazala še le praksa.

Dosedaj se je po madžarskem zakonu pridobilo pristojnost molče po zakonu s 4-letnim stalnim bivanjem v občini in istočasnim plačanjem davka ali doprinosom k občinskim bremenom, če občina ni vložila zakonito utemeljenega ugovora proti naselitvi. (Dalje sledi.)

Pomladanska kasaška dirka na Cvenu pri Ljutomeru

Na praznik, dne 25. maja t. l. so se izvršile konjske dirke na dirkališču Cven pri Ljutomeru. Vreme je bilo ta dan ugodno, zato je prisostvovalo dirkam mnogo naroda od blizu in daleč.

G. bana dr. D. Marušiča je zastopal sreski poglavar iz Ljutomera g. dr. F. Farčnik. Prisostvoval je dirkam nar. poslanec g. Benko iz Murske Sobotice, nadalje ban. svetovalec g. Skuhala iz Križevca, ljutomerski župan, odvetnik g. Žmavec, deputacija „Kola jahačev in vozačev iz Ljubljane in drugi konjski sportniki iz Maribora, Celja, Čakovca in Avstrije.

I. dirka — Heatvožnja se je vozila 3 krat. Nagrade so dobili: prvo g. Šumak M. iz Ljutomera 1000 Din z Stello; drugo g. Razlag A. iz Sitarovc 500 Din s Posilno; tretjo g. Jureš Fr. iz Bunčan 300 Din z Slavko in četrto g. Bunderl I. iz Veržeja 200 Din s Kavalirrom.

II. dirka: Prvo nagrado je dobil g. Slavič M. iz Ključarovec Din 600 z Nandico.

III. dirka: Prvo nagrado Din 600 je zaslužila Slavka g. Jureš F. iz Bunčan.

IV. dvovprežna dirka: Prvo nagrado je prejel g. Slavič A. iz Banovec z Nino in Uskico.

V splošnem so bile dirke prav zadovoljive; želeli je le, da bi se ta lep konjski šport še bolj razvil.

Izpitna predavanja v Murski Soboti.

Mariborska poslovalnica zborničnega obrtnopospeševalnega zavoda priredi pod pogojem, da se prijavi zadostno število interesentov iz Prekmurja in sreza ljutomerskega v Murski Soboti 3 dnevni tečaj za mojsterske kandidate. Tečaj bo sestojal iz predavanj o vseh teoretičnih predmetih, iz katerih se pri mojsterskih izpitih stavijo kandidatom vprašanja, in bo obsegal računstvo, geometrijo, obrtno kalkulacijo, obrtno knjigovodstvo, razlago najpogostejših in najvažnejših pojmov in državoznanstva, trgovine, civilo-pravdnega in izvršilnega postopka, podrobnejše pa razlago obrtnega zakona in zakona o zavarovanju delavcev, v velikih obrisih tudi zakona o davkih. Predavanja bodo poljudna in za vsakogar razumljiva. V tečaj se sprejemajo predvsem pomočniki rokodelskih strok, po razpoložljivosti prostora tudi mojstri obrtniki. Predavanja so brezplačna za udeležence in se bodo vršila v soboto, nedeljo in ponedeljek dne 8., 9. in 10. julija v dnevnem času, skupno 18 ur. Interesenti se morajo javiti najkasneje do 20. junija, vsak pri svoji pristojni strokovni organizaciji

ali pa neposredno z dopisnico pri obrtno združenem nadzorniku g. Založniku v Mariboru (sresko načelstvo). Rokodelski pomočniki se opozarjajo na to važno prireditev s pripombo, da izkoristijo redko priliko, kakoršna se jim ne bo kmalu nudila.

ZDRUŽBA OBRATNIKOV
v Murski Soboti.

Murska Sobotica

— Odličen obisk. V ponedeljek so se mudili pri nas šef. kabineta min. predsednika g. Cvetkovič, načelnik Tašner in naš prijatelj sodnik g. dr. Farkaš. Bili so gostje g. nar. poslanca Benka. Popoldne so se vrnili vsi v Beograd.

1— Osebna vest. Mesto banovinskega zdravnika v Beltincih, ki je bilo po smrti g. Dr. Kolarša dalj časa nezasedeno je poverjeno g. Dr. Mirku Sesardiču zdravniku iz Maribora. Novodošli g. doktor je mnogim Prekmurcem že dobro poznan iz Mariborske bolnice, specielno iz porodnišnega oddelka, kjer je vršil službo več let v zadovoljstvo vseh ki so prišli z njim v dotiko. Želimo g. doktorju tudi na novem mestu čim več uspehov.

— Prosimo cenj. naročnike, katerim smo priložili položnice, da poravnajo naročnino do 30. VI. 1933; posebno prosimo one, ki imajo še dolg iz leta 1932, da storijo svojo dolžnost!

— Javen nastop Sok. društva. V nedeljo, dne 18. t. m. bo vsakoletni telovadni nastop v parku gradu Szapary. Nastopijo vsi oddelki tukajšnjega društva s prostimi vajami in orodno telovadbo. Sodelovale pa bodo tudi naše sok. čete in tukajšnje vojaštvo. Skušnje vseh oddelkov bodo ob 9 uri predpoldne na telovadišču. Ob 14 uri 30m. je zbirališče vseh čet pri Sok domu, odkoder krene povorka v park, kjer bo ob 15 uri javna telovadba. Po telovadbi bo prosta zabava. Vstopnina: I. prostor 10 Din; II. prostor 5 Din; stojišče 3 Din. Sodeluje ljutomerska mestna godba. — Meščani, udeležite se v polnem številu javnega nastopa, okrasite v nedeljo z zastavami Vaše hiše, da kakor vedno tudi letos dostojno proslavite naš vsakoletni sokolski praznik!

— Važna pridobitev naše bolnice. Na prošnjo člana banovinskega sveta g. župana Kodra je banska uprava dovolila kredit, da se v bolnici k röntgenovemu aparatu nabavi še fotografska aparatura, ki bo stala okoli 30.000 Din. S to aparaturo je omogočeno, da se bo moglo sedaj zdraviti zlomljene ude s popolnim uspehom. Kr. banski upravi, kakor tudi g. banovinskemu svetniku, ki je pripomogel do prepotrebne nabave, se zahvaljujemo!

— Novi poštni nabiralniki. Poštna uprava je zamenjala dosedanje nabiralnike za pisma ter jih nadomestila z drugimi. Novi nabiralniki so vse bolj lični kot prejšnji, pa tudi njih rdeča barva je bolj izrazita, da se jih lahko že od daleč opazi. Slične nabiralnike imajo v vseh večjih mestih.

— **Bolniški oddelek v Zdravstvenem domu.** Kakor smo zvedeli je banska uprava izdala nalog, da se odpre bolniški oddelek v Zdravstvenem domu za hujše operativne primere trahoma. V Zdravstvenem domu je v to svrhu pripravljenih že 12 postelj. Ta oddelek bo upravni odsek tukajšnje javne bolnice. Želeti bi le bilo, da se to tudi čimprej izvede, da se razbremeni tukajšnja bolnica.

— **Nesreče.** Pestner Hilda hči brusača, ki se je nekaj dni nahajala v Murski Soboti, je dobila prste v stroj za brušenje nožev. Dobila je na roki hujše poškodbe. — Občinska reva Gobec Ana iz Gerlinci je padla po stopnicah in si zlomila levo roko. — Cipot Geza sin m. posestnika iz Bokrača si je pri padcu zlomil desno nogo. — Viničarka Magdič Marija iz Sv. Križa se je na stopnicah spodrsnila in si zlomila nogo. — Štefanec Avgust zidarski pomočnik iz Bratonec je vsled vinjenosti prišel pod voz, ko so peljali krmo. Kolesa so mu šla preko leve noge ter mu zdrobila kost.

— **Za kopalce.** Na dopis glede postanka vlakov pri železniškem mostu ob Muri pri Dokležovju ob lepih sončnih dnevih, v dobi od 15. junija do vključno 3. septembra t. l., je S. K. Mura dobila sledečo rešitev: Vlak št. 8725, ki odhaja iz M. Sobote ob 14 uri 18 minut bo pristal ob mostu ob 14. uri 42 minut. Vlak št. 8762 pa bo odhajal od murskega mosta ob 19. uri 00 minut in bo prihajal v Mursko Sobotu ob 19. uri 42 minut. Kopalci bodo plačali vozno ceno do, odnosno od Veržaja.

Rogaševci

— **Sokolsko društvo Rogaševci** ima v nedeljo 18. junija letni javni nastop. Ves spored se bo izvajal na letnem telovadišču, ki se nahaja 5 minut od gostilne Raffel. Nekaj svojevrstnega in zanimivega bodo lahko atletske tekme, ki se začnejo že ob 13. popoldne, a ostali nastop pa prične ob 15. uri. Na to lepo nacionalno prireditev vabimo vsa okoliška sokolska društva in čete ter ostalo občinstvo.

— **Smrtni padec.** Štiriletna hčerka posestnika Gomboca iz Pertoče je šla dne 9. junija po lestvi na „pod“. Ko je bila že skorajna višini lestve, ji je spodrsnilo in je padla raz nje tako nesrečno, da je bila priprči mrtva. Vsi občani sočustvujejo z nesrečnimi starši. Slučaj sam, pa je resno opozorilo za starše, ki puščajo otroke brez nadzorstva, plezati kjerkoli.

— **Navihan tatič.** Mlad fant, še šolar iz Rogaševci, si je z svojo prebrisanostjo na lahek način prislužiti denar. Pri sosedih je namreč kradel kokoši ter jih nosil na prodaj g. Koblencerju, trgovcu v Sv. Juriju. Da je lepše izgledalo in da ne bi imel trgovec kak sum o lastnini kokoši, je deček vedno kupil za nekaj denarja soli, ali pa kake druge kuhinjske potrebščine, a ostali znesek pa vzel v gotovini. V splošnem je napravil deček na trgovca vsikdar tak utis, kakor da bi ga bili s kokošjo poslali starši. Sol ali pa druge nakupljene potrebščine je na poti domov vrgel na kako skrito mesto, denar pa zapravil. Ta tatinski posel in kupčijo je opravljal tako dolgo, do-

kler ni bil končno zaloten. — Samo ostra kazen bo spravila fanta na pravo pot življenja. Taki slučaj bi pa lahko sicer izostali, če bi starši držali mladino bolj na „vajetih“.

— **Plačajte davek.** Davkoplačevalci, ki še niso poravnali davek za drugo četrtletje, naj to storijo takoj. Kajti termin za plačevanje je že potekel in te dni se bo uvedel proti zamudnikom rubež. Da vas ne zadene ta neprijetnost, plačajte davek še danes.

— **Gasilno društvo Sotina** prav pridno zida svoj novi gasilni dom, ki ga namerava v avgustu na svečan način blagosloviti in izročiti v svoje name. Stavba je do strehe dozidana, a kakor smo slišali, se bo moglo nadaljnje delo za nekaj dni, radi denarnih težkoč prekiniti. Občinstvo prosimo, da pokloni nabiralcem, ki se bodo te dni oglasili, večji znesek, tako, da se bode z delom lahko nadaljevalo.

DOPISI

Gornji Petrovci. Dne 5. junija se je zbralo lepo število občanov z namenom, da se ustanovi Krajevna organizacija vsedržavne JRKD. Na sestanku se je izvolil odbor s sledečimi funkcijonarji: preds. g. Smodiš Jožef župan, podpredsednik g. Smodiš Ljudevit obč. odbornik, tajnik J. Paulik š. upr., blagajnik g. Pondelek Aleksander, preglednika sta gg. Šarkan Franc gostilničar, Ballek Evgen posestnik. Vabimo kmetovalce nečlane, da se organizaciji kot člani prijavijo. Težka, malodane nezmožna bremena občuti dandanes vsak gospodar. Gre se za izboljšanje stanja kmetijske plasti naroda, zato priskočimo vsi in rešujemo propadajoči dobrobit vašega stanu. Ne gledajmo malomarno in brezbrizno križem rok kaj delajo drugi in ne čakajmo rešitev od drugod, ampak na delo z močno vero in prepričanjem, da se samo s skupnim složnim delom da od pomoči sedanji bedi. Ne obotavljajmo, ne odlašajmo, pristopimo vsi k organizaciji!

Pertoča. Na župnem občnem zboru gasilske župe strukovske, ki se je vršila dne 21. maja t. l. v Pertoči je bil zaslužni tovariš na polju gasilstva g. Vezer Geza iz Martjanc izvoljen za častnega člana. Častna diploma mu je bila izročena ob priliki okrožne vaje martjanske gasilne župe v Nemčavcih dne 11. junija t. l. Strukovsko župo so zastopali gg. načelnik Šohar, tajnik Bako, ki je imel ob tej priliki slavnostni govor ter načelnik pertoškega gas. društva g. Obal. G. Vezer-ju na zaslužnem odlikovanju čestitamo, kličeč mu krepki „Na pomoč!“

Dolnja Lendava. Čebelarstva podružnica v Dolnji Lendavi priredi dne 25. junija t. l. v osnovni šoli v Dolnji Lendavi enodnevní čebelarški tečaj z začetkom ob 9. uri dopoldne. Istega bo vodil predsednik Zveze čebelarških podružnic za mariborsko okrožje g. Peternel H. iz Celja. Ker je ta tečaj namenjen za pospešitev čebelarstva v našem srezu, vabi podružnica tem potom vse svoje člane, kakor tudi ostale čebelarje ter ljubitelje čebel, da se istega v čimvečjem številu udeležijo. Poleg teoretičnih predavanj se bode tudi praktično izvedlo kuhanje in stiskanje voska na podružnični stiskalnici. Vsi čebelarji, ki imate v zalogi več neuporabnih satnic, jih pošljite do navedenega dne podružnici. Dobljeni vosek se vam vrne. — Odbor.

Velika Polana. Podpisani dajem sledeče pojasnilo o nesreči oziroma napadu na Rašcan Katarino iz Velike Polane: Imenovane niso na-

padli cerkveni pevci. To pojasnilo dajem zato, da nebo nikdo mislil, da imam v cerkvenem zboru take dečke, ki bi ženske oziroma dekleta v jarke metali in po njih skakali. Balažic Franc, organist.

Mala Nedelja. Sokolska godba priredi v nedeljo 25. junija ob 3. uri pred društvenim domom pri Mali Nedelji tombolo. Nad 300 lepih dobitkov kakor: vreče najfinejše pšenične moke, obleke, panj s čebelami, postelja, suknjič, tehtnica, podplate, posoda in razni predmeti, ki bodo vsi javno na ogled. Tombolske karte samo Din 2-50. Ne zamudite! Pridite! Sreča Vas čaka!

Organizacija.

Delo v Krajevnih organizacijah.

Politična zborovanja so imela v pomladnem času prav lep uspeh. Kmalu ne bo več občine, ki ne bi bila udružena v državni stranki. Ta pomlad nam je prinesla sledeče krajevne organizacije: 1. Krog s 56 člani, 2. Adrijanci s 34 člani, 3. Stanjevci s 38 člani, 4. Lucova s 33 člani, 5. Rankovci s 46 člani, 6. Večeslavci s 50 člani, 7. Gornji Petrovci s 40 člani, 8. Šulinci s 43 člani. Skupaj 340 članov. Priglasenih imamo še nekaj novih krajevnih organizacij, ki se bodo ustanovile v drugi polovici junija in začetkom julija.

Kakor je že iz tega prirastka razvidno se organizacijski duh in želja našega kmečkega prebivalstva po konsolidaciji vsega jugoslovenskega naroda od dne do dne vedno bolj krepi. Da bomo zadostili tudi potrebam naših kmečkih gospodinj, ki bodo še lažje podpirale tri ogle pri hiši, bomo imeli za nje stalno v „Murski Krajini“ tudi „Gospodinjski vestnik“. Posrečilo se nam je pridobiti izborna strokovno učiteljico, ki bo v vsaki številki dajala za življenje praktične nauke in nasvete.

Prejeli smo iz Beograda telefonično vest, da se je politično zborovanje v Beogradu, določeno za 25. junij preložilo na 2. julij. Iz našega sreza se je do danes prijavilo 175 članov, a prijave še dan na dan naraščajo. Nekatere krajevne organizacije stalno zahtevajo informacije glede tega zborovanja. Sresko tajništvo bo vsem in ob pravem času poslalo informacije in dostavilo proste vozovnice. Ako je katera organizacija, ki še ni poslala imen udeležencev, ampak le njih število, prosim naj to store čimprej, da nam ne otežkočijo dela. — Nekatere organizacije čakajo še tudi odgovore na njih intervencije. Tem sporočam, da bodo prejeli odgovore v prihodnjem tednu. — V Beogradu se ta teden obravnavajo v Narodni skupščini važna vprašanja, ki tangirajo posebno severne kraje naše države, kakor agrarna reforma, gasilski zakon in dr. Pri teh, za nas silno važnih življenjskih potrebah, mora biti naš poslanec navzoč, da bo s svojim sodelovanjem koristil celokupnemu prebivalstvu. Radi tega pa so tudi odgovori izostali. Toliko v pojasnilo.

SOKOL

Na dan javnega nastopa „Sokola“ v Murski Soboti v nedeljo, dne 18. t. m. bo vezil iz Murske Sobote proti Nodolu ob 19. uri 30. minut poseben vlak, tako, da bo omogočen obisk zleta tudi prebivalstvu zgornjega dela Prekmurja. Vožnja je

za vse članstvo Sokolskih društev in čet polovična. Br. čete in društva naj izstavijo skupno „Uverjenje“.

Spored javnega nastopa „Sokola“ dne 18. VI. 1933 v M. Soboti.

V soboto dne 17. VI. 1933 ob 20. uri 30. min. v Sokolskem Domu: Koncert mladinskega pevskega zbora osnovne šole Gornja Lendava.

V nedeljo dne 18. VI. 1933

ob 9. uri skušnje vseh oddelkov;
ob 11. uri lutkova predstava — za deco okoliških čet in društev — v Sokolskem Domu;

ob 12. uri skupen obed v Sokolskem Domu;

ob 14. uri 30. min. povorka izpred Sokolskega Doma na telovadišče;

ob 15—17. ure javni nastop vseh oddelkov in vojaštva;

ob 18. uri ljudska veselica v parku.

Vse članstvo v krogih in civilu z znakom — v kolikor ni zaposleno na zletišču — se zbira za povorko od 14. ure naprej pri Sokolskem Domu.

Br. edinice opozarjamo, da pregledajo kroje vseh oddelkov če so izgotovljeni po predpisih (glej zadnji Sokolski glasnik); v Murski Soboti dobite vse potrebščine pri br. Benko Štefanu, Zvezna ulica. Zdravo.

Sokolski nastop v Šalovcih.

Na binkoštni pondeljek dne 5. t. m. je Sokol v Šalovcih pokazal, koliko je tekom zadnjega leta delal in napredoval. Mnogoštevilni prijatelji društva so z veseljem ugotovili, da je napredek velik in da društvo vodi možje, prežeti s pravim sokolskim duhom. Težavno delo vrši v lepi slogi domače učiteljstvo skupno z načelnikom br. Janša Albinom. Nastopili so moška in ženska deca s prostimi vajami in igrami točno in samozavestno. Ves nastop je pričal, da voditelji niso samo neumorno vežbali ampak, da so tudi znali vcepiti ljubezen do sokolstva. Člani društva so skupno s člani iz Murske Sobote, Velikih Dolenec in Moščancev nastopili v prostih vajah. Ker ni mogla biti pred nastopom skupna vaja vseh telovadcev, je nekoliko trpela skladnost. Vaditelji so pa lahko opazili, kaj je treba še popraviti, da bo nastop v Ljubljani čim dovršenejši. Tudi članice iz Murske Sobote in Moščancev so bile dobro uvežbane. Pri nastopu smo med gledalci pogrešali mnogo inteligentov iz bližnje in daljne okolice. Ta obisk bi bil zelo koristen, ker bi vsaj videli, koliko se v Šalovcih na narodnem polju dela in koliko važnega dela se v drugih občinah vsled malomarnosti lokalne inteligence opusti.

IZREZAVA MLINSKIH VALJARJEV

strokovnjaške, po solidni ceni.
Prevrtani Sellarjevi kroglični
ležaji v velikosti 50, 65, 80,
85, 110 mm se poceni dobijo:

ČAROVEČKI PAROMLIN
i MUNJARA D. D. 2

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Zadeva sadnih trgovcev.

V Mariboru se je v teku preteklega leta osnovalo Združenje sadnih trgovcev in sadnih eksporterjev v Mariboru, katera obsega celi teritorij bivše mariborske oblasti, torej tudi srez Murkosoboški, vsled tega so prejeli pred kratkim od tega Združenja poziv vsi oni trgovci, ki so v teku leta 1932 izvažali sadje, da naj pristopijo k Združenju, tam vplačajo pristopnino (inkorporacijsko pristopnino) v znesku Din 2.000.— ter letno članarino Din 300.—

Z ozirom na ta poziv in zahtevo zainteresiranih trgovcev, je Združba trgovcev v Murški Soboti sklicala sestanek vseh trgovcev, ki se pečajo s sadno trgovino, katero se je vršilo dne 21. maja 1933 v prostorih gostilne Vogler Viktorja na Cankovi.

Na tem sestanku se je naredil soglasen sklep, da trgovci iz sreza Murška Sobotiča zaenkrat ne pristopijo k Združenju v Mariboru, ker od tega z ozirom na preveliko oddaljenost ne bi mogli imeti zahtevane koristi. Tudi pa znesek Din 2.300.—, katerega bi moral vsak član temu Združenju plačati predstavlja za članke, ki bi morali pristopiti iz murskosoboškega sreza kapital od Din 250.000

Na tem sestanku je bilo določeno, da si ustanove trgovci, ki trgujejo s sadjem, če bo to potrebno, lastno Združbo ali družbo z o. z. ali zadrugo. Predno se pa naredijo nadaljnji ukrepi, bo izdelal vse predprave zato, na tem sestanku posebej izvoljen odbor odseka sadnih trgovcev.

O dnevu drugega sestanka sadnih trgovcev bodo vsi zainteresirani pravočasno obveščeni.

Pooblastilo za sadno trgovino, pojasnila.

Kr. banska uprava Dravske banovine je izdala vsem sreskim načelstvom sledečo pojasnilo:

„Na vprašanje interesiranih organizacij glede pooblastila za izvrševanje sadne trgovine na debelo se pojasnjuje, da pooblastila za trgovino z mešanim blagom (trgovinski obrt velikega obsega § 140 odst. 3 o. z.) zadošča pač za trgovanje s sadjem na drobno ne pa tudi na debelo. Pooblastilo za trgovino z deželni pridelki in sl. pa zadošča tudi za sadno izvozno-trgovino.

Redna letna skupščina Zveze trgovskih Združenj.

V dneh 17. in 18. t. m. se vrši redna letna skupščina Zveze trgovskih Združenj Dravske banovine v Kamniku. Združbo trgovcev v Murški Soboti bodo zastopali na tej skupščini kot delegati gg. Čeh Franc, trgovec iz Murške Sobotice, Nemec Janez, trgovec iz Murške Sobotice, Heimer Arnold, trgovec iz Murške Sobotice, Kohn Samuel, trgovec iz Murške Sobotice, Bruden Jožko, trgovec iz Murške Sobotice, Golob Ludvik, trgovec iz Moravcev.

O poteku te skupščine bomo poročali v prihodnjih številkah.

Seja uprave in nadzorstva Združbe.

Dne 6. t. m. je imela uprava skupno z nadzorstvom redno sejo s sledečim dnevnim redom:

- 1.) Poročilo predsednika.
- 2.) Občni zbor Zveze trgovskih združenj dravske banovine v Kamniku dne 17. in 18. t. m.
- 3.) Sadni trgovci.
- 4.) Predlogi za občni zbor.
- 5.) Razprava o predlogu akcijskega odbora v Belju radi rešitve denarne krize.
- 6.) Prošnja Novak Sidonije za stojnico za prodajo sladoleda.
- 7.) Občinske tehtnice.
- 8.) Razni predlogi.
- 9.) Slučajnosti.

Nabava soli v veleprodaji.

Uprava državnih monopolov je odredila na podlagi prošnje, ki jo je vložila Združba trgovcev za srez M. Sobotiča, da si lahko odslej nabavi vsak trgovec tudi po 1 vrečo soli, dočim je bilo mogoče doslej si nabaviti le tri vreče soli.

To prošnjo je vložila Združba na Upravo drž. monopolov radi tega, ker je v zadnjem času uvedena prodaja le takozvane jodirane soli, katere stane Din 350.— za 100 kg, a je bila svota za nabavo tolike soli naenkrat za male podeželske trgovce mnogo previsoka. S to uredbo je torej ustrezno sedaj vsem malim trgovcem.

Konjerejci zahtevajo „Noniusa“.

V 22. številki „M. Krajine“ in istočasno v „Novinah“ je bil objavljen članek g. Martineca iz Satahovec, v katerem ta trdi in potrjuje s 36 podpisov, da ni res, da bi vsi prekmurški kmetje zahtevali „Noniusa“ i. t. d. Različne njegove trditve so že bile večinoma ovržene v seriji člankov o konjereji v Prekmurju, ki so izšli februarja v „M. Krajini“.

Moramo pa še dodati nekaj pripomb.

Dne 12. februarja je bila v M. Soboti anketa v konjereji, na katero so bili javno povabljeni vsi konjerejci v Prekmurju, da bi se svobodno pogovorili o stanju naše konjereje. Navzoč je bil tudi g. Martinec. Na tem zborovanju je bila sestavljena in soglasno sprejeta resolucija, ki je bila priobčena v M. Krajini in v 5. številki Kmetovalca. Ta resolucija je bila izraz vseh mnenj in želj obravnavanih na tej anketi, torej ni bila vsiljena ali diktirana.

Čudno, kako, da se g. Martinec ni oglasil na tem zborovanju, ampak še le za čele tri mesece pozneje.

Znano nam je, da so izdana navodila iz Čakovca za agitacijo proti uvedbi druge konjske pasme ne sa-

mo za našo krajino, temveč tudi za Zagorje in Podravino. V čigavo korist se vodi ta agitacija vemo prav dobro, ravnotako dobro se pa tudi zavedamo, da ta akcija iz Čakovca ni namenjena v korist kmetijstva. Je tudi gornji članek g. Martineca v tej zvezi?

Sicer je pa vsakemu dana možnost po obstoječih zakonih, da drži živino, kakoršno hoče in če so to belgijci ali noriki, sloni ali kamele, bosanski konjički ali dalmatinske muhe.

Ker pa se kupujejo žrebci plemenjaki iz javnih sredstev, imajo pač konjerejci davkoplačevalci pravico sodločevanja, kakšne pasme plemenjake se naj za naprej kupuje, posebno, ko so bili celo pozvani od Kr. banske uprave, da se o tem izjavijo.

K celi stvari pa je prav značilno še to, da je prišla ravno tiste dni, ko je izšel članek g. Martineca, deputacija konjerejcev iz Medjimurja k tukajšnjemu veter. referentu vprašati, če že imamo te nove žrebce, da bi pripeljali sem svoje kobile. Torej že tudi sosedje v Medjimurju niso več zadovoljni z belgijci.

Slučaj Fortjana iz M. Črnc, ki je prodal lani žrebico za tako lepo svoto, je znano. Kupil jo je in še menda pet drugih nekih bogati mlinar iz Vojvodine, ki je pač ljubitelj konjev masivnih oblik. Tudi letos so se še žrebice ali mlajše kobile razmeroma prav dobro prodale. To so pa le posamezni slučajji, približno na 1000 naših konjev dva. Radi teh par slučajev pač ne bomo vsi držali konjev take pasme, ki nam več ne ugaja.

Res je, da je „Nonius“ kot napol toplokrvni konj uporaben za vprego, torej za vso delo in štrpance še le po treh letih starosti. Če pa belgijca vpregate z 1—1½ letom, kot trdite v zadnjem članku, ne bote imeli nikoli lepega konja, temveč visokonožnega, ozkoprsnega in pretegnega krampa, ki je grd, nikoli sit, pa tudi za delo malo vreden. To leto, katerega se zgubi pri „Noniusu“ v mladosti, če hoče imeti res lepega in dobrega konja, pa ta v starosti nadoknadi, ker „Nonius“ je z 22—24 leti še prav sposoben za delo, belgijec pa je s 16—18 leti že star in navadno že neporaben kramp.

„Nonius“ je doma v Bački, kjer so klimatske in druge razmere iste, ko pri nas, belgijec pa v Belgiji, kjer imajo humozne sočnate travnike in vsak drug dan dež, torej prvovrstne krmne zadosti, česar pa pri nas na žalost ni. Krma nam redno primanjkuje,

zato hočemo konje, ki so skromnejši in manj požrešni, k temu pa hitrejši, vztrajnejši in v vsakem oziru bolj prikladni za naše prilike, kot so pa belgijci.

Tržne cene

Biki kg od 3—4—5 Din in to najfinejša roba, telice kg od 3—4—5 Din, teleta kg od 3—4—5 Din, krave kg od 150 2—3. Svinje kg 6—8 Din.

V nadrobni prodaji so cene sledeče: govedina kg. 6—8 Din, svinjetina kg. 10—14 Din, teletina kg. 6—14 Din, moka pšenična ogg. kg. 4— do 4.50 Din, moka II. kg. 3.50—4.— Din, moka V. kg. 3.50 Din, moka ržena kg. 3 do 3.50 Din, kava surova kg. 50—90 Din, kava pražena kg. 56—140 Din, riž kg. 7—14 Din, sladkor kristalni kg. 15.— Din, v glavah kg. 16.— Din, kocke kg. 17.— Din, bučno olje 1 lt. 14 Din, olje olivno 1 lt. 16—24 Din, sol Kreska kg. 2.50 Din, sol morska mleta kg. 2.75, sol živinska kg. 1.40 Din, milo navadno kg. 9 Din, milo Zlatorog in Gazela kg. 12 Din, milo terpentinsko kg. 14 Din, petrolej lt. 7 Din. sveče pkt. 9 Din.

Cene deželni pridelkom v tekočem tednu so sledeče: pšenica 1 q 210.— Din, žito 1 q 125.— Din, koruza debela 1 q 100.— Din, koruza čequatine 1 q 110.— Din, oves 1 q 120.— Din, ajda 1 p 170.— Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110 D, krompir 1 q 40—55 D, seno 1 q 60—70 Din, slama 1 q 40—50 Din.

Umetna gnojila: superfosfat 16% 1 q 105, tomažova žlindra 18—20% 1 q 145.— Din, Nitrofoskal 1 q 148.— Din, kalijeva sol 42% 1 q 182.— D, apneni prah pri odjemu čelga vagona 1 q 18 Din.

Cement: Trboveljski 1 q 70.— Din, cement splitski 1 q 70.— Din, apno žgano 1 q 36.— Din.

Spominske knjige od Din 15.— naprej se dobe v knjigarni I. HAHN v M. Soboti. Dospeli so najnovejši **modni časopisi.**

Proda se posestvo 7 orahov, veliki sadovnjak, vinograd, njive, gozd, dve stanovanjski hiši, gospodarska poslopja, studenec v najboljšem stanju. ALOJZ FERENC, Moravci, Mafa Nedelja Ljutomer.

Prodam en mali vinograd, blizu Slatine Radenci, je dva orala zemlje in na lepem razgledu LUDVIK MIR, v Murščaku št. 62. p. Slatina Radenci.

V mestu Prekmurja kjer je sresko načelstvo je na Glavnem trgu 25 let obstoječa

trgovina z mešanim blagom

radi drugega obrata na prodaj.

Naslov — Czim: PREKMURSKA TISKARNA M. Sobotiča.

Prekmurjei városban (járás székhely) főterén levő 25 év óta fennálló

vegyeskereskedés

más vállalat miatt eladó.

POTOAMATERJ

POZOR!

8 snimkov, 23° 4x6½ Din 13-50

8 snimkov, 23° 6x9 Din 14-50

Agfa Metol-Hydrochinon razvijalec cevka Din 5.—. Agfa brzo fiksirna sol cevka Din 5.—.

Ves ostali materijal po najnižji dnevni ceni. — Na zalogi: AGFA, BODAK, BARNET, FOMA itd.

Razvijanje filmov brezplačno

kopije 4½x6 Din 0-75
6x9 Din 1-50

ŠTIVAN ERNEST, MURSKA SOBOTA.